

Veiligheidsbeleving 2015

Utrecht vergeleken

Uitkomsten landelijke Veiligheidsmonitor 2015

Gemeente Utrecht

Utrecht.nl/onderzoek

Colofon

uitgave

Afdeling Onderzoek
Gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE Utrecht
030 286 1350
onderzoek@utrecht.nl

in opdracht van

Eenheid Veiligheid
 Gemeente Utrecht

internet

www.utrecht.nl/onderzoek

rapportage

Maike brokken

informatie

Martine van Engen
030 – 286 3518

bronvermelding

Het overnemen van gegevens uit deze publicatie is toegestaan met de bronvermelding:
afdeling Onderzoek, gemeente Utrecht

Juni 2016

Samenvatting

In 2015 is in Nederland opnieuw de Veiligheidsmonitor uitgevoerd. Dit is een grootschalige, jaarlijkse, landelijke enquête onder inwoners vanaf 15 jaar over de ervaren (on)veiligheid. In voorliggend rapport staan de voor Utrecht belangrijkste uitkomsten. De veiligheidsbeleving in 2015 wordt daarbij vergeleken met andere grote steden (Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Rotterdam), heel Nederland en in de tijd (2012 t/m 2015). Op deze manier zijn de resultaten voor Utrecht in 2015 in een context van tijd en plaats gezet.

Leefbaarheid en overlast

- Utrechters geven de leefbaarheid in hun buurt het rapportcijfer 7,3. Dit is vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde en voorgaande jaren.
- Fysieke buurtvoorzieningen, zoals parken, wegen en speelplekken voor kinderen, worden in Utrecht positiever beoordeeld (6,5) dan gemiddeld in Nederland. Vergeleken met 2012 is de waardering voor de meeste fysieke voorzieningen afgenomen.
- De bevolking van Utrecht is minder tevreden over de sociale samenhang in hun buurt (5,7) dan landelijk is gemeten. Vergeleken met eerdere jaren voelen Utrechters zich minder vaak thuis in de buurt en is men minder vaak tevreden over de bevolkingssamenstelling.
- 40% van de Utrechtse bevolking is tevreden over de gemeentelijke aanpak op het gebied van leefbaarheid en veiligheid, 12% is ontevreden. Dit oordeel is vergelijkbaar met dat op landelijk niveau, in de andere grote steden en in eerdere jaren.
- De meeste Utrechters vinden dat te hard rijden in de buurt als eerste moet worden aangepakt. Rommel op straat en parkeerproblemen staan op nummer 2 en 3. De aanpak van te hard rijden en rommel op straat krijgt vaker de hoogste prioriteit dan voorheen.
- Sinds een daling in 2013 lijkt de verkeersoverlast in Utrecht stabiel: 36% van de Utrechters ondervindt veel verkeersoverlast in 2015. Verkeersoverlast komt daarmee relatief vaker voor dan op landelijke schaal en in Amsterdam.
- In Utrecht ervaart een kwart van de bevolking (24%) veel overlast door fysieke verloedering in 2015. De ervaren overlast is hiermee kleiner dan in Amsterdam, Den Haag en Rotterdam.
- Eén op de vijf Utrechters (19%) ervaart veel sociale overlast. De overlast is relatief groter dan landelijk, maar vergelijkbaar met die in de andere grote steden. Na een daling in 2013 lijkt deze vorm van overlast in Utrecht weer te stijgen.

Veiligheidsbeleving

- Utrechters geven hun veiligheidsgevoel het rapportcijfer 6,9. Dit is lager dan het landelijke rapportcijfer, vergelijkbaar met Amsterdam en Eindhoven en hoger dan Den Haag en Rotterdam.
- Vergeleken met het landelijke beeld voelen Utrechters zich vaker wel eens onveilig, zowel in hun eigen buurt als in het algemeen.
- Van de Utrechters denkt 12% dat de kans (heel) groot is dat zij komend jaar slachtoffer worden van woninginbraak. Bij zakkenrollerij is dat 6%, wat hoger is dan het landelijke cijfer.

- Plekken met rondhangende jongeren beoordelen Utrechters als meest onveilige plek, op afstand gevolgd door uitgaansgelegenheden, treinstations en het openbaar vervoer. Op plekken met rondhangende jongeren voelt 44% zich soms onveilig, wat meer is dan landelijk en in de meeste andere grote steden. Het aandeel is lager dan enkele jaren terug.
- 33% van de Utrechters is in 2015 wel eens respectloos behandeld op straat door onbekenden, wat meer is dan landelijk (19%) en in de andere grote steden (uitgezonderd Amsterdam).
- Vergeleken met het landelijke beeld nemen Utrechters minder vaak preventieve maatregelen zoals extra veiligheidsloten, buitenverlichting, het licht laten branden, waardevolle spullen thuis laten, rolluiken en alarminstallaties. Ten opzicht van 2012 halen ze wel vaker waardevolle spullen uit de auto, hebben ze vaker buitenverlichting, maken ze vaker gebruik van een fietsenstalling en laten ze vaker het licht branden.

Slachtofferschap criminaliteit

- Een kwart van de Utrechtse bevolking (27%) is het afgelopen jaar slachtoffer geworden van criminaliteit. Dit criminaliteitsniveau is vergelijkbaar met de andere grote steden, maar hoger dan landelijk. Vermogensdelicten (zoals fietsdiefstal en zakkenrollen) kwamen in Utrecht het meest voor en ook vaker dan landelijk: 20% is hiervan slachtoffer geworden.
- In 2015 is 29% van alle delicten gemeld bij de politie en van 23% is aangifte gedaan. De meldings- en aangiftebereidheid dalen sinds 2013.

Inwoners en politie

- In 2015 heeft 31% van de Utrechters contact gehad met de politie, wat meer is dan op landelijk niveau. Meer dan de helft (55%) was (zeer) tevreden over het politiecontact. De tevredenheid over het politiecontact is wat lager dan in voorgaande jaren.
- 35% van de Utrechters is in 2015 (zeer) tevreden over het functioneren van de politie in het algemeen. Hierover is men in Utrecht positiever dan landelijk en in Eindhoven. Over het functioneren van de politie in de buurt zijn Utrechters even tevreden als landelijk en in de meeste andere grote steden.
- De beschikbaarheid van de politie in de buurt beoordelen Utrechters beter dan landelijk en in Eindhoven. Het Utrechtse oordeel is wel minder gunstig dan in 2014. De andere Utrechtse schaalscores (vertrouwen in de politie, communicatie tussen politie en inwoners, functioneren van de politie in de buurt, interactie tussen politie en bewoners, politie als crimefighter) vertonen geen verschillen met die van Nederland en de andere grote steden. Qua ontwikkelingen in Utrecht is er sprake van een toenemend vertrouwen in de politie, maar een ongunstiger oordeel over de interactie tussen politie en burgers.

Utrecht lijkt qua veiligheidsbeleving meer op andere grote steden dan op Nederland

- Vergeleken met de andere grote steden samen (Amsterdam, Den Haag, Eindhoven en Rotterdam) scoort Utrecht in 2015 op de meeste veiligheidsaspecten niet significant anders. Utrechters zijn wel positiever over de leefbaarheid in hun buurt en ervaren minder overlast dan bewoners van de andere grote steden samen. Daarentegen voelen ze zich vaker onveilig, in het algemeen en op plekken waar jongeren rondhangen (tabel 1).

- Vergeleken met het landelijke beeld wijkt Utrecht op meer fronten af. Utrechters zijn positiever dan landelijk is gemeten over de kwaliteit van de fysieke voorzieningen en de beschikbaarheid van de politie in de buurt. Op andere aspecten scoort Utrecht juist ongunstiger dan landelijk. Utrechters zijn negatiever over de sociale samenhang, de verkeersoverlast en sociale overlast in de buurt. Onveiligheidsgevoelens komen in Utrecht in grotere mate voor dan op landelijk niveau en de kans op zakkenrollerij schatten Utrechters hoger in dan gemiddeld. Utrechters hebben afgelopen jaar vaker politiecontact gehad dan landelijk is gemeten en zijn vaker slachtoffer geworden van vermogensdelicten.

Tabel 1: Utrecht vergeleken met andere grote steden (Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Eindhoven samen) en Nederland, 2015

	Utrecht	t.o.v. landelijk gemiddelde	t.o.v. gemiddelde grote steden
leefbaarheid en overlast in buurt			
rapportcijfer leefbaarheid	7,3	0	+
schaalscore kwaliteit fysieke voorzieningen	6,5	+	0
schaalscore sociale samenhang	5,7	-	0
verkeersoverlast (% veel overlast)	36	-	0
fysieke verloedering (% veel overlast)	24	0	+
sociale overlast (% veel overlast)	19	-	0
oordeel aanpak L&V gemeente (% (zeer) tevreden)	40	0	0
veiligheidsbeleving			
gevoel van onveiligheid in algemeen (% wel eens onveilig)	47	-	-
gevoel van onveiligheid in buurt (% wel eens onveilig)	25	-	0
onveilige plek 1: rondhangende jongeren (% soms onveilig)	44	-	-
onveilige plek 2: uitgaansgelegenheden (% soms onveilig)	26	-	0
onveilige plek 3: treinstation (% soms onveilig)	25	-	0
ingeschatte kans op inbraak (% (heel) groot)	12	0	0
ingeschatte kans op zakkenrollerij (% (heel) groot)	6	-	
slachtofferschap criminaliteit			
vermogensdelicten (% slachtoffer in laatste 12 maanden)	20	-	0
cybercrime (% slachtoffer in laatste 12 maanden)	12	0	0
vandalisme (% slachtoffer in laatste 12 maanden)	8	0	0
geweld (% slachtoffer in laatste 12 maanden)	3	0	0
aangiftebereidheid (% van delicten aangegeven bij politie)	23	0	0
inwoners en politie			
politiecontact in afgelopen 12 maanden (%)	31	-	0
tevredenheid over politiecontact (% (zeer) tevreden)	55	0	0
schaalscore functioneren politie in buurt	5,4	0	0
schaalscore beschikbaarheid politie in buurt	4,8	+	0
schaalscore vertrouwen in politie	6,4	0	0
schaalscore communicatie politie en burgers	5,5	0	0
schaalscore politie als crimefighter	5,2	0	0
schaalscore interactie politie en burgers	5,2	0	0

Bron: Veiligheidsmonitor 2015

De symbolen geven aan of de Utrechtse score positief afwijkt (+), negatief afwijkt (-) of vergelijkbaar is (0).

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
1 Leefbaarheid en overlast in de buurt	9
2 Veiligheidsbeleving	15
3 Slachtofferschap criminaliteit	19
4 Inwoners en politie	21
Bijlage	27

Inleiding

De Veiligheidsmonitor is een jaarlijks terugkerende grootschalige enquête naar de ervaringen van de inwoners van Nederland op het gebied van (on)veiligheid. De enquête wordt uitgevoerd onder personen van 15 jaar en ouder, voor zover niet wonend in inrichtingen of tehuizen. Opdrachtgevers voor het onderzoek zijn het ministerie van Veiligheid en Justitie en het CBS. Onderwerpen van de meting zijn de leefbaarheid in de buurt, buurtproblemen, veiligheidsgevoelens, risicomijding en preventiegedrag, slachtofferschap, aangiftegedrag en de beoordeling van het gemeentelijke veiligheidsbeleid en het functioneren van de politie.

In 2012 zijn verbeteringen doorgevoerd in het onderzoeksontwerp en is de vragenlijst grondig herzien. Hierdoor is er sprake van een methodebreuk en zijn de uitkomsten vanaf 2012 niet zonder meer te vergelijken met die van de Integrale Veiligheidsmonitor (IVM) uit de jaren 2008–2011. Om dit te markeren is de naamgeving in 2012 gewijzigd in Veiligheidsmonitor (VM). De Veiligheidsmonitor 2015 is dus de vierde meting van een nieuwe reeks.

In de periode augustus–november 2015 is de enquête uitgevoerd. In totaal zijn gegevens verzameld van ruim 111.000 respondenten. In de gemeente Utrecht gaat het om 1.215 respondenten, bijna een honderdtal minder dan bij de meting in 2014.

Deze notitie bevat de belangrijkste uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2015 voor de gemeente Utrecht. Daarbij zijn de uitkomsten voor Utrecht vergeleken met de landelijke uitkomsten en die voor de steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Eindhoven. Daarnaast is voor Utrecht een vergelijking gemaakt met de uitkomsten vanaf 2012. Voor verdere achtergrondinformatie over de Veiligheidsmonitor en de relatie met de Utrechtse Inwonersenquête verwijzen we naar de bijlage, voor algemene informatie over de Veiligheidsmonitor naar www.veiligheidsmonitor.nl.

Schaalscores

In de notitie laten we zogenaamde schaalscores zien. Deze scores zijn landelijk ontwikkeld voor de presentatie van de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor. In de schaalscores zijn de antwoorden op verschillende vragen bij elkaar opgeteld en omgerekend.

Aanduiding statistische significantie

In een steekproefonderzoek als de Veiligheidsmonitor is sprake van een marge rond de uitkomsten. Een toelichting op dit 'betrouwbaarheidsinterval' is te vinden in de bijlage. Marges rond uitkomsten betekent dat er pas sprake is van een significant verschil tussen bijvoorbeeld twee steden, als de uitkomsten verder uit elkaar liggen dan de som van de marges rond de beide uitkomsten. Om recht te doen aan die marges is bij uitkomsten voor de andere steden en Nederland steeds aangegeven of er sprake is van een significant lagere (<) dan wel hogere (>) waarde dan voor Utrecht. De marges hangen onder meer samen met het aantal enquêtes en zijn daarom per stad verschillend. Voor Eindhoven is sprake van relatief grote marges, zodat minder snel een significant verschil met Utrecht wordt gevonden.

Vergelijking in de tijd

Aangezien de uitvoering van het onderzoek en de vragenlijst in 2015 gelijk zijn aan de voorgaande drie metingen, kunnen de uitkomsten voor deze jaren met elkaar worden vergeleken. Een vergelijking voor Utrecht heeft echter uitgewezen dat er zelden sprake is van significante verschillen. Om toch een beeld te geven van verschillen in uitkomsten is gerapporteerd over:

- verschillen tussen percentages van ten minste 3 procentpunten
- verschillen tussen scores (schaalscores, rapportcijfers) van ten minste 0,3 punten

Deze verschillen geven slechts een indicatie van de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden.

Volgende metingen zullen moeten uitwijzen of het hier incidentele schommelingen of significante trends betreft.

Leeswijzer

In deze rapportage behandelen we eerst de onderwerpen leefbaarheid en overlast in de buurt.

Daarna volgen de veiligheidsbeleving en het slachtofferschap van Utrechters. We sluiten af met het oordeel over het functioneren van de politie. Per hoofdstuk wordt eerst aandacht besteed aan de vergelijking van Utrecht met de vier andere grote steden en Nederland en vervolgens aan de vergelijking voor Utrecht in de tijd.

1 Leefbaarheid en overlast in de buurt

Dit hoofdstuk gaat in op het thema leefbaarheid en overlast in de buurt. Daarbij komen de volgende vragen aan bod. Hoe ervaren inwoners van Utrecht de fysieke voorzieningen en sociale samenhang in hun buurt? Hoe beoordelen zij het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid? Welke vormen van overlast komen in de buurt het meest voor en waarvan ervaren bewoners de meeste overlast?

1.1 Utrecht vergeleken

Leefbaarheid vergelijkbaar met landelijk beeld

Utrechters geven de leefbaarheid in hun buurt het rapportcijfer 7,3 en dat is vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde. De waardering is hoger dan in Den Haag en Rotterdam.

Leefbaarheid en fysieke voorzieningen

	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
gemiddeld rapportcijfer leefbaarheid	7,3	7,3	<7,1	<6,9	7,2	7,4
fysieke voorzieningen (% (helemaal) eens)						
het is buiten goed verlicht	78	79	77	74	79	77
perken, parken, etc. goed onderhouden	73	73	71	68	75	<68
wegen, paden, etc. goed onderhouden	73	74	71	<65	68	<69
goede speelplekken voor kinderen	66	64	64	<60	66	<62
goede jongerenvoorzieningen	24	>31	>29	25	>31	25
schaalscore fysieke voorzieningen (0-10)	6,5	6,6	6,5	<6,2	6,6	<6,3

Bron: Veiligheidsmonitor 2015

< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

Fysieke voorzieningen vaak positief beoordeeld

In Utrecht worden de meeste fysieke buurtvoorzieningen positief en vergelijkbaar met de andere grote steden beoordeeld. Over jongerenvoorzieningen is men veruit het minst positief (24%). In Amsterdam, Den Haag en Eindhoven zijn bewoners vaker tevreden over de jongerenvoorzieningen in de buurt, maar ook daar betreft het een minderheid.

Vergeleken met het landelijke beeld zijn Utrechters positiever over het onderhoud van perken, parken, wegen, paden en speelvoorzieningen voor kinderen. De buurtverlichting wordt het best beoordeeld, vergelijkbaar met het landelijke beeld.

De schaalscore (som van alle vragen over fysieke buurtvoorzieningen) voor Utrecht komt uit op 6,5. Deze score is hoger dan de landelijke en die van Rotterdam.

Minder sociale samenhang dan landelijk

Utrecht heeft een lagere schaalscore voor sociale samenhang dan landelijk. Vergeleken met de Nederlandse bevolking zijn Utrechters minder tevreden over de buurtbevolking, voelen Utrechters zich minder vaak thuis in de buurt en vinden Utrechters hun buurt minder vaak gezellig. Ook ervaren Utrechters minder buurtcontact en vinden zij vaker dat buurtbewoners elkaar nauwelijks kennen.

De Utrechtse schaalscore voor sociale samenhang komt overeen met die in de andere grote steden. Op enkele aspecten scoort Utrecht positiever dan Den Haag en Rotterdam.

Sociale samenhang						
	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
sociale samenhang (% (helemaal) eens)						
mensen gaan prettig met elkaar om	66	62	<58	<56	64	69
tevreden over bevolkingssamenstelling	60	60	57	<54	59	>68
voel me thuis in deze buurt	49	51	50	50	53	>60
gezellige buurt, samen dingen doen	36	33	<31	<29	36	>43
mensen kennen elkaar nauwelijks	34	37	35	36	36	<25
veel contact met buurtbewoners	28	28	28	31	29	>36
schaalscore sociale samenhang (0-10)						
	5,7	5,6	5,6	5,5	5,8	>6,2

Bron: Veiligheidsmonitor 2015
< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

Tevredenheid over gemeentelijke aanpak

In Utrecht is 40% van de inwoners (zeer) tevreden over het functioneren van de gemeente voor wat betreft de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. Een veel kleinere groep van 12% is hierover (zeer) ontevreden.

Oordeel over functioneren gemeente m.b.t. leefbaarheid en veiligheid						
	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
tevredenheid over aanpak gemeente						
(zeer) tevreden	40	42	37	36	38	38
niet tevreden en niet ontevreden	27	24	26	26	25	26
(zeer) ontevreden	12	12	12	13	10	12
kan dit niet beoordelen	19	20	>23	22	>26	>22
% (helemaal) eens						
gemeente heeft aandacht voor verbetering	52	55	50	47	49	<47
gemeente informeert buurt over aanpak	51	51	47	<38	44	<40
gemeente betreft buurt bij aanpak	36	38	38	32	39	34

Bron: Veiligheidsmonitor 2015
< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

Aandacht voor verbetering en informatie over aanpak beter dan landelijk

De helft van de Utrechtse bevolking vindt dat de gemeente aandacht heeft voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt (52%) en dat de gemeente de buurt informeert over hun aanpak (51%). Utrecht scoort hierbij gunstiger dan landelijk en qua informatievoorziening ook beter dan Rotterdam. De stelling dat de gemeente bewoners betreft bij de aanpak in hun buurt onderschrijft een derde van de inwoners, net zoals landelijk en in de andere grote steden.

Te hard rijden bovenaan prioriteitenlijst

In Utrecht staat te hard rijden bovenaan in de prioriteitenlijst van bewoners, net zoals landelijk. Volgens 17% van de Utrechtse bevolking zou dit buurtprobleem als eerste aangepakt moeten worden, gevolgd door rommel op straat (13%) en parkeerproblemen (11%). In de top-5 staan daarnaast rondhangende jongeren en hondenpoep. Vergeleken met het landelijke gemiddelde geven inwoners van Utrecht vaker prioriteit aan de aanpak van rommel op straat en rondhangende jongeren en minder vaak aan hondenpoep.

Buurtproblemen						
	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
top 5 problemen (% hoogste prioriteit)						
1. te hard rijden	17	<8	<11	<13	17	19
2. rommel op straat	13	>20	10	11	<8	<7
3. parkeerproblemen	11	10	13	10	10	11
4. rondhangende jongeren	9	8	<5	<6	<4	<4
5. hondenpoep	7	7	>15	9	>15	>15
fysieke verloedering (% veel overlast)						
hondenpoep	15	15	>25	>21	17	>18
rommel op straat	11	>17	13	14	<7	<6
vernieling straatmeubilair	5	6	5	5	<2	<3
bekladding	4	4	3	3	3	<2
verkeersoverlast (% veel overlast)						
te hard rijden	23	<16	21	26	22	21
parkeerproblemen	21	19	22	23	18	<16
agressief rijgedrag	11	8	10	11	7	<6
sociale overlast* (% veel overlast)						
rondhangende jongeren	10	12	10	12	<5	<5
overlast buurtbewoners	8	8	8	10	6	<5
druggebruik en drugshandel	5	6	5	8	5	4
dronken mensen op straat	5	6	6	6	4	<3
mensen op straat lastiggevallen	3	4	4	4	2	<1
hinder door horeca	2	>4	>4	3	1	2
Bron: Veiligheidsmonitor 2015						
< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht						
* definitie sociale overlast is veranderd in 2014 (overlast door buurtbewoners toegevoegd aan definitie)						

Meer verkeersoverlast en sociale overlast dan landelijk

In Utrecht ervaart 36% van de bewoners veel verkeersoverlast. Overlast door fysieke verloedering komt minder vaak voor (24%), de sociale overlast is het kleinst (19%).

Vergeleken met Nederland heeft Utrecht meer verkeersoverlast en sociale overlast, met name door parkeerproblemen, agressief rijgedrag, rondhangende jongeren, overlast door buurtbewoners, dronken mensen op straat en het lastigvallen van mensen op straat. Qua fysieke verloedering heeft Utrecht minder last van hondenpoep dan landelijk, maar meer van rommel op straat, vernieling en bekladding. Ten opzichte van Amsterdam, Den Haag en Rotterdam heeft Utrecht minder overlast door fysieke verloedering. De ervaren verkeersoverlast is in Utrecht groter dan in Amsterdam.

1.2 Utrecht in 2012–2015

Bij de vergelijking in de tijd zijn zelden statistische verschillen gevonden. Om toch een indicatie te krijgen voor ontwikkelingen in Utrecht, is gekeken naar veranderingen van ten minste 3 procentpunten voor percentages en ten minste 0,3 punten voor schaalscores en rapportcijfers.

Ontwikkelingen 2012–2015:

- Utrechters zijn in 2015 minder positief over een aantal fysieke voorzieningen. De tevredenheid over verlichting is afgenomen sinds 2013. Het oordeel over het onderhoud van perken en plantsoenen, speelplekken voor kinderen en voorzieningen voor jongeren in de buurt is minder gunstig ten opzichte van 2012.
- Recentelijk is er sprake van een afname van het aandeel Utrechters dat zich thuis voelt in de buurt. Over de bevolkingssamenstelling in de buurt is men significant minder tevreden dan in 2014.
- Het oordeel over de informatievoorziening richting bewoners en het betrekken van bewoners bij de gemeentelijke aanpak ontwikkelt zich ongunstig.
- Te hard rijden en rommel op straat worden vergeleken met 2012 vaker genoemd als buurtprobleem dat als eerste aangepakt moet worden.
- Verkeersoverlast is in 2013 gedaald (minder parkeeroverlast en agressief rijgedrag) en sindsdien stabiel. Overlast door te hard rijden neemt de laatste jaren af.
- In 2013 daalde ook de sociale overlast in Utrecht (minder rondhangende jongeren), maar deze is inmiddels bijna terug op het niveau van 2012.

Leefbaarheid en overlast 2012–2015

	2012	2013	2014	2015
fysieke voorzieningen (% (helemaal) mee eens)				
het is buiten goed verlicht	80	82	79	78
wegen, paden etc. goed onderhouden	74	71	74	73
perken, plantsoenen etc. goed onderhouden	78	73	75	73
goede speelplekken voor kinderen	69	65	66	66
goede voorzieningen voor jongeren	28	26	26	24
sociale samenhang (% (helemaal) mee eens)				
voel me thuis in deze buurt	53	54	54	49
tevreden over bevolkingssamenstelling	64	63	>66	60
tevredenheid over aanpak gemeente (%)				
(zeer) tevreden	42	41	38	40
niet tevreden en niet ontevreden	29	25	28	27
(zeer) ontevreden	13	11	13	12
kan dit niet beoordelen	16	22	19	19
oordeel over functioneren gemeente (% (helemaal) mee eens)				
gemeente informeert buurt over aanpak L&V in buurt	55	52	53	51
gemeente betreft buurt bij aanpak L&V in buurt	41	40	39	36
top 5 buurtproblemen (% hoogste prioriteit)				
te hard rijden	14	16	17	17
rommel op straat	8	11	11	13
buurtproblemen (% veel overlast)				
verkeersoverlast	40	35	35	36
– te hard rijden	25	26	24	23
– parkeerproblemen	23	19	19	21
– agressief rijgedrag	14	11	11	11
sociale overlast	20	16	18	19
– rondhangende jongeren	12	9	10	10
Bron: Veiligheidsmonitor 2015				
< significant lager dan 2015; > significant hoger dan 2015				

2 Veiligheidsbeleving

In dit hoofdstuk staat de veiligheidsbeleving van Utrechters centraal. Hoe ervaren inwoners van de domstad de veiligheid in het algemeen en in de eigen woonbuurt? Waar en wanneer voelen inwoners zich onveilig? Hoe groot schat men de kans om slachtoffer te worden van criminaliteit? Tot slot komen risicomijding en preventiegedrag aan bod.

2.1 Utrecht vergeleken

Veiligheidsgevoel minder gunstig dan landelijk, beter dan Den Haag en Rotterdam

Urechters geven hun veiligheidsgevoel het rapportcijfer 6,9. Dit is vergelijkbaar met Amsterdam en Eindhoven en hoger dan in Den Haag en Rotterdam. Vergeleken met het landelijke gemiddelde is de score in Utrecht lager.

Vergeleken met de Nederlandse bevolking voelen Utrechters zich vaker wel eens onveilig, zowel in het algemeen als in de eigen buurt. Algemene gevoelens van onveiligheid komen in Utrecht vaker voor dan in Eindhoven, maar vergelijkbaar met de andere grote steden.

Veiligheidsgevoel						
	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
rapportcijfer veiligheidsgevoel	6,9	6,8	<6,7	<6,6	6,9	>7,2
gevoel van onveiligheid (%)						
algemeen: wel eens	47	43	43	42	<39	<36
algemeen: vaak	3	3	3	4	2	2
in eigen buurt: wel eens	25	27	28	30	24	<18
in eigen buurt: vaak	3	4	4	4	2	2

Bron: Veiligheidsmonitor 2015
< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

Grootste kans op woninginbraak, kans op zakkenrollerij groter dan gemiddeld

Net als in de andere grote steden schatten bewoners de kans om zelf slachtoffer te worden van woninginbraak het hoogst in (12%). In Den Haag en Rotterdam schatten bewoners de kans hierop hoger in dan in Utrecht. De kans op mishandeling schat men vergelijkbaar in als landelijk en in de andere grote steden. Utrechters schatten de kans op zakkenrollerij hoger in dan gemiddeld. De kans hierop schat men in Den Haag nog hoger in.

Zelf ingeschatte kans om slachtoffer te worden (% kans is (heel) groot)

	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
woninginbraak	12	13	>17	>17	11	11
zakkenrollerij (zonder geweld)	6	8	>9	8	4	<4
mishandeling	3	5	5	5	2	3

Bron: Veiligheidsmonitor 2015

< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

Plekken met rondhangende jongeren meest onveilig

Plekken met rondhangende jongeren roepen de meeste onveiligheidsgevoelens op: 44% van de Utrechters geeft aan zich soms onveilig te voelen op plaatsen waar jongeren rondhangen. Op alle genoemde plekken uit de top 5 voelen Utrechters zich vaker onveilig dan landelijk.

Vergeleken met andere grote steden (uitgezonderd Amsterdam) voelen bewoners van Utrecht zich vaker onveilig op plekken met rondhangende jongeren. Uitgaansgelegenheden worden in de grote steden even vaak als onveilige plekken ervaren. Het centrum van Utrecht is minder onveilig dan het centrum van Amsterdam en Den Haag volgens bewoners. Het openbaar vervoer scoort in Utrecht ongunstiger dan in Eindhoven, maar gunstiger dan in Den Haag.

Top 5 onveilige plekken (% dat zich daar soms onveilig voelt)*

	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
1. rondhangende jongeren	44	40	<38	<37	<36	<32
2. uitgaansgelegenheden	26	26	25	23	26	<20
3. treinstation	25	23	26	<19	23	<15
4. openbaar vervoer	23	24	>30	27	<16	<16
5. centrum	18	>23	>26	22	21	<14

Bron: Veiligheidsmonitor 2015

< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

* in voorgaande rapportages werd % soms+vaak weergegeven

Bovengemiddeld vaak respectloos gedrag op straat

Een derde van de Utrechtse bevolking voelt zich wel eens respectloos behandeld door onbekenden op straat. Dit is vergelijkbaar met Amsterdam, maar relatief meer dan in Den Haag, Rotterdam, Eindhoven en landelijk.

Respectloos gedrag (% dat soms respectloos wordt behandeld)*

	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
door onbekenden op straat	33	30	<26	<24	<22	<19

Bron: Veiligheidsmonitor 2015

< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

* in voorgaande rapportages werd % soms+vaak weergegeven

Risicomijdend gedrag vergelijkbaar met Eindhoven

's Avonds een onveilig gevoel hebben op straat en omlopen/omrijden om onveilige plekken te vermijden komt in Utrecht vaker voor dan landelijk. Wat betreft risicomijdend gedrag is Utrecht vergelijkbaar met Eindhoven. In Amsterdam, Den Haag en Rotterdam doet men vaker 's avonds de deur niet open dan in Utrecht. Inwoners van Den Haag en Rotterdam zijn vaker bang om slachtoffer te worden dan Utrechters.

Minder preventiemaatregelen genomen dan landelijk

De meest genomen preventiemaatregel in Utrecht is waardevolle spullen uit de auto halen, gevolgd door extra veiligheidsslots en buitenverlichting. Utrechters nemen doorgaans minder preventieve maatregelen dan gemiddeld. Wel maken Utrechters vaker gebruik van een fietsenstalling dan landelijk is gemeten en halen ze even vaak waardevolle spullen uit de auto.

Vergeleken met de andere grote steden doet Utrecht het qua preventiegedrag duidelijk beter dan Amsterdam en slechter dan Eindhoven. In Den Haag en Rotterdam wisselt het beeld en neemt men sommige preventiemaatregelen vaker en andere minder vaak dan in Utrecht.

Risicomijding en preventiegedrag

	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
risicomijdend gedrag (% vaak)						
's avonds niet open doen	9	>12	>14	>16	13	9
's avonds onveilig gevoel op straat	6	6	8	9	5	<4
omlopen/omrijden	5	5	5	6	5	<2
bang om slachtoffer te worden	4	5	>7	>8	3	3
's avonds onveilig gevoel thuis	3	4	5	5	3	2
preventiegedrag (% vaak)						
geen waardevolle spullen in auto	71	<56	<62	<61	70	69
extra veiligheidsslots	60	57	>65	62	63	>67
buitenverlichting	56	<46	57	58	>70	>77
gebruik fietsenstalling	41	<26	36	<32	>53	<36
licht laten branden	31	<25	>36	32	>44	>43
laat waardevolle spullen thuis	27	24	>31	28	>37	>33
(rol)luiken voor ramen / deuren	8	9	10	10	>21	>20
alarminstallatie	7	8	>12	>11	11	>13

Bron: Veiligheidsmonitor 2015
< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

2.2 Utrecht 2012–2015

Bij de vergelijking tussen de jaren 2012, 2013 en 2014 zijn zelden statistische verschillen gevonden. Om toch een indicatie te hebben voor de ontwikkelingen in de tijd, is ook gekeken naar veranderingen van ten minste 3 procentpunten voor percentages en ten minste 0,3 punten voor schaalscores en rapportcijfers.

Ontwikkelingen 2012–2015:

- De kans om slachtoffer te worden van woninginbraak schat men sinds 2013 hoger in dan daarvoor.
- Rondhangende jongeren zorgen minder vaak voor onveiligheidsgevoelens dan voorheen. De afname lijkt gestabiliseerd in 2015. Gevoelens van onveiligheid op Utrechtse treinstations schommelen en zijn het afgelopen jaar toegenomen.
- Ten opzichte van 2012 nemen meer Utrechters preventieve maatregelen zoals waardevolle spullen uit de auto halen, buitenverlichting, gebruik van een fietsenstalling en het licht laten branden. Bij het gebruik van een fietsenstalling is sprake van een significante stijging in 2015 ten opzichte van 2013 en 2014. De inzet van extra sluitwerk en (rol)luiken schommelt en is in 2015 terug op het niveau van 2012.

Veiligheidsbeleving 2012–2015

	2012	2013	2014	2015
zelf ingeschatte kans op slachtofferschap (% kans (heel) groot)				
woninginbraak	9	12	14	12
onveilige plekken (% soms onveilig)				
rondhangende jongeren	49	46	43	44
treinstations	23	26	20	25
preventiegedrag (% vaak)				
geen waardevolle spullen in auto	68	67	69	71
extra veiligheidssloten	60	58	56	60
buitenverlichting	52	54	54	56
gebruik fietsenstalling	34	<33	<35	41
licht laten branden	24	31	28	31
(rol)luiken voor ramen / deuren	7	10	9	8
Bron: Veiligheidsmonitor 2015				
< significant lager dan in 2015; > significant hoger dan in 2015				

3 Slachtofferschap criminaliteit

Dit hoofdstuk beschrijft de mate waarin inwoners van Utrecht zijn geconfronteerd met verschillende vormen van veelvoorkomende criminaliteit. Het gaat om slachtofferschap van delicten, uitgedrukt als het percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat in een periode van 12 maanden één keer of vaker slachtoffer is geweest van één of meer delicten, ongeacht de plaats waar en het aantal malen dat dit is gebeurd. In de Veiligheidsmonitor wordt ook gevraagd naar cybercrime, vormen van criminaliteit waarvan personen via internet of via andere digitale media slachtoffer kunnen worden. Daarnaast is er aandacht voor de aangiftebereidheid van Utrechters.

3.1 Utrecht vergeleken

Utrechters vaker slachtoffer van criminaliteit dan landelijk

In de afgelopen 12 maanden zijn inwoners van Utrecht vaker slachtoffer geworden van criminaliteit (27%) dan gemiddeld in Nederland (18%). Vermogensdelicten (fietsdiefstal en zakkenrollerij) kwamen in de domstad vaker voor dan landelijk. Vergeleken met de andere grote steden heeft Utrecht een vergelijkbaar criminaliteitsniveau.

Slachtofferschap criminaliteit in de laatste 12 maanden (%)

	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
totaal slachtofferschap	27	28	25	24	21	<18
vermogensdelicten	20	21	18	18	17	<12
cybercrime	12	12	12	10	11	11
vandalisme	8	10	9	8	5	6
geweld	3	3	3	3	1	2
vermogensdelicten						
fietsdiefstal	9	10	6	7	6	<4
diefstal uit auto	3	3	4	4	3	2
woninginbraak	4	4	3	5	4	3
zakkenrollerij	4	4	4	3	2	<2

Bron: Veiligheidsmonitor 2015

< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

Aangiftebereidheid vergelijkbaar, meldingsbereidheid lager dan landelijk

In Utrecht is 29% van alle delicten gemeld bij de politie, wat minder is dan landelijk (36%). Van 23% van de delicten hebben Utrechters daadwerkelijk aangifte gedaan. Dit is vergelijkbaar met de andere grote steden en Nederland.

Aangiftebereidheid						
	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
delict gemeld bij politie (%)	29	30	35	35	34	>36
delict aangegeven bij politie (%)	23	23	26	30	28	27

Bron: Veiligheidsmonitor 2015
 < significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

3.2 Utrecht 2012–2015

Bij de vergelijking van de jaren 2012 t/m 2015 zijn zelden statistisch significante verschillen gevonden. Om toch een indicatie te krijgen voor de ontwikkelingen in de tijd, is ook gekeken naar veranderingen van ten minste 3 procentpunten voor percentages en ten minste 0,3 punten voor schaalcores en rapportcijfers.

Ontwikkelingen 2012–2015:

- Zowel de meldingsbereidheid als aangiftebereidheid dalen sinds 2013 in Utrecht. Ten opzichte van 2013 is de meldingsbereidheid in 2015 significant gedaald.

Slachtofferschap criminaliteit 2012–2015				
	2012	2013	2014	2015
delict gemeld bij politie (%)	38	>42	35	29
delict aangegeven bij politie (%)	28	33	28	23

Bron: Veiligheidsmonitor 2015
 < significant lager dan in 2015; > significant hoger dan in 2015

4 Inwoners en politie

In dit hoofdstuk staat de relatie tussen inwoners en politie centraal. Het contact tussen bewoners en politie wordt behandeld, evenals het oordeel van bewoners over het functioneren van de politie. Het oordeel staat daarbij los van de vraag of er al dan niet contact is geweest met de politie. Vervolgens wordt aandacht besteed aan de beschikbaarheid en het functioneren van de politie in de buurt.

4.1 Utrecht vergeleken

Vaker dan gemiddeld politiecontact; meerderheid positief over contact

Vergeleken met het Nederlands gemiddelde hebben Utrechters het afgelopen jaar vaker contact gehad met de politie. Van de Utrechtse bevolking heeft 31% politiecontact gehad in de laatste 12 maanden. In 16% van de gevallen vond het contact plaats vanwege handhaving. Bij 46% betrof het een aangifte of melding, wat significant meer is dan landelijk en in Den Haag.

Over het contact met de politie was 55% (zeer) tevreden. De tevredenheid lijkt in Utrecht lager dan in de andere grote steden en totaal Nederland, maar de verschillen zijn niet significant.

Contact met politie (%)						
	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
contact met politie afgelopen 12 maanden	31	30	31	27	26	<24
(zeer) tevreden over contact	55	57	58	62	62	60
reden contact: handhaving	16	15	18	12	15	14
reden contact: aangifte/melding	46	38	<36	40	40	<39

Bron: Veiligheidsmonitor 2015
< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

Vaker tevreden over algemene functioneren politie dan landelijk

In Utrecht is de tevredenheid over het functioneren van de politie in het algemeen groter dan landelijk en in Eindhoven. De tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt is in de domstad niet anders dan in heel Nederland en de meeste grote steden. Alleen Den Haag wijkt hierin significant af van Utrecht, met meer tevreden inwoners over het politiefunctioneren in de buurt.

Tevredenheid over functioneren politie

	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
in de buurt						
(zeer) tevreden (%)	29	32	>35	28	25	26
(zeer) ontevreden (%)	8	9	9	10	7	8
in het algemeen						
(zeer) tevreden (%)	35	36	36	32	<29	<30
(zeer) ontevreden (%)	9	11	10	10	8	9

Bron: Veiligheidsmonitor 2015
< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

Positiever over beschikbaarheid en intentie politie dan over deskundigheid en resultaten

De helft van alle Utrechters is het eens met de stellingen dat de politie er voor je is als dat nodig is en dat de politie dan de uiterste best doet om te helpen. Het oordeel over de politie als crimefighter is minder gunstig. Vergeleken met Nederland en de andere steden zijn geen verschillen gevonden.

Vertrouwen in politie, politie als crimefighter (% (helemaal) mee eens)

	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
als nodig, zijn ze er voor je	54	52	53	53	47	51
als nodig, doen ze uiterste om te helpen	53	51	53	53	49	52
weet hoe ze criminelen moet vangen	38	34	36	37	35	35
bestrijdt succesvol de criminaliteit	21	21	23	22	18	19

Bron: Veiligheidsmonitor 2015
< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

Interactie politie en bewoners vergelijkbaar met andere steden en landelijk

Utrechters zijn positiever over de benaderbaarheid van de politie dan op landelijk niveau is gemeten. In Den Haag zijn bewoners positiever over het informeren van burgers door de politie dan in Utrecht. Verder zijn geen significante verschillen gevonden in het oordeel over de interactie tussen burgers en politie.

Interactie politie en bewoners (% (helemaal) mee eens)

	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
politie is benaderbaar	48	53	50	43	44	<43
wil contact met burgers	39	38	37	33	37	36
houdt rekening met wensen samenleving	30	34	31	28	33	31
werkt goed samen met bewoners	27	31	31	28	28	28
informeert de burgers	27	30	>33	28	26	27

Bron: Veiligheidsmonitor 2015
< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

Functioneren politie in buurt meestal hetzelfde beoordeeld als landelijk

Bijna de helft van alle Utrechters vindt dat de politie hen serieus neemt (47%), bescherming biedt (46%), reageert op problemen (43%) en haar best doet (43%). Utrecht verschilt in haar oordeel over het functioneren van de politie in de buurt maar soms van Nederland en de andere grote steden. Utrechters zijn positiever over het bekeuren dan landelijk, maar minder positief over het contact van de politie met buurtbewoners dan in Amsterdam en Den Haag. Utrechters vinden minder vaak dan inwoners van Den Haag dat de politie zaken efficiënt aanpakt.

Functioneren politie in buurt (% (helemaal) mee eens)

	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
neemt je serieus	47	47	47	43	44	44
biedt bescherming	46	52	49	45	44	42
reageert op problemen	43	45	46	45	39	40
doet haar best	43	50	48	44	40	40
heeft contact met buurtbewoners	23	>29	>31	25	25	22
bekeurt te weinig	23	22	25	25	29	>27
pakt zaken efficiënt aan	19	25	>28	25	23	22

Bron: Veiligheidsmonitor 2015

< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

Utrechters relatief tevreden over beschikbaarheid politie in de buurt

De meest genoemde klachten over de beschikbaarheid van de politie in de buurt zijn dat de politie te weinig zichtbaar is (38%) en te weinig uit de auto komt (35%). In Utrecht is men meestal positiever over de beschikbaarheid in de buurt dan in Rotterdam, Eindhoven en op landelijk niveau. Het Utrechtse oordeel is over de gehele linie vergelijkbaar met dat in Amsterdam en Den Haag.

Beschikbaarheid politie in buurt (% (helemaal) mee eens)

	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
is te weinig zichtbaar in buurt	38	35	39	43	>53	>49
komt te weinig uit auto	35	33	39	>42	>49	>42
is te weinig aanspreekbaar	31	26	32	38	36	36
heeft te weinig tijd voor zaken	24	27	27	>31	>33	>31
komt niet snel als je ze roept	14	15	17	>20	15	>18

Bron: Veiligheidsmonitor 2015

< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

Totaaloordeel politie vergelijkbaar met landelijk en andere grote steden

De schaalscores voor de behandelde onderwerpen geven een totaalbeeld van het oordeel over de politie (op een schaal van 0 tot 10). Vrijwel alle schaalscores voor Utrecht zijn vergelijkbaar met die voor heel Nederland en de andere grote steden. Utrecht wijkt alleen af van Eindhoven en heel Nederland qua beschikbaarheid van de politie in de buurt en oordeelt daarover positiever.

Schaalscores (schaal 0–10)

	Utrecht	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Eindhoven	Nederland
vertrouwen in politie	6,4	6,2	6,3	6,4	6,1	6,3
communicatie politie en inwoners	5,5	5,6	5,6	5,3	5,5	5,3
functioneren politie in buurt	5,4	5,6	5,7	5,5	5,3	5,3
interactie politie en bewoners	5,2	5,5	5,4	5,2	5,3	5,2
politie als crimefighter	5,2	5,0	5,3	5,2	5,0	5,1
beschikbaarheid politie in buurt	4,8	5,1	4,8	4,5	<4,1	<4,4

Bron: Veiligheidsmonitor 2015
< significant lager dan Utrecht; > significant hoger dan Utrecht

4.2 Utrecht 2012–2015

Bij de vergelijking in de tijd zijn zelden statistische verschillen gevonden. Om toch een indicatie te hebben voor de ontwikkelingen sinds 2012, is gekeken naar veranderingen van ten minste 3 procentpunten voor percentages en ten minste 0,3 punten voor schaalscores en rapportcijfers.

Ontwikkelingen 2012–2015:

- Afgelopen jaar is de tevredenheid over het contact met de politie gedaald. Als inwoners contact opnemen met de politie is dat vaker vanwege aangiftes/meldingen dan voorgaande twee jaren. Handhaving lijkt als reden voor contact stabiel sinds een afname in 2013.
- Vergeleken met 2014 vinden Utrechters minder vaak dat de politie als het nodig is haar uiterste best doet. Daarvoor steeg dit aandeel juist.
- Qua interactie tussen burgers en politie is er op verschillende fronten sprake van een verslechtering. Vergeleken met 2014 vinden minder Utrechters dat de politie benaderbaar is, rekening houdt met de wensen van de samenleving, goed samenwerkt met bewoners en burgers goed informeert. Ook wanneer verder terug in de tijd wordt gekeken blijkt dat het huidige beeld vaak minder gunstig is.
- Verschillende aspecten van het functioneren van de politie in de buurt worden minder gunstig beoordeeld. Het percentage Utrechters dat vindt dat de politie je serieus neemt laat een dalende lijn zien. Het aandeel Utrechters dat vindt dat de politie reageert op problemen, haar best doet, contact heeft met buurtbewoners en zaken efficiënt aanpakt, steeg tot 2014 maar is afgelopen jaar gedaald. Een positieve trend is dat steeds minder Utrechters vinden dat de politie te weinig bekeurt.
- Qua beschikbaarheid van de politie in de buurt zijn er vooral minder gunstige ontwikkelingen. Vergeleken met 2014 vinden meer Utrechters dat de politie te weinig uit de auto komt, te weinig aanspreekbaar is, te weinig tijd heeft voor zaken en niet snel komt als je haar roept. Het oordeel over de zichtbaarheid van de politie is de laatste jaren verbeterd.
- Uit de schaalscores blijkt dat het vertrouwen in de politie de laatste jaren stabiel is, op een hoger niveau dan in 2012. De tevredenheid over de interactie tussen politie en burgers neemt af sinds 2013. Het oordeel over de beschikbaarheid van de politie in de buurt verbeterde tot 2014 maar is recentelijk minder gunstig geworden.

Inwoners en politie 2012-2015

	2012	2013	2014	2015
contact met politie				
reden contact politie: handhaving	19	14	16	16
reden contact politie: aangifte/melding	48	43	42	46
oordeel over contact politie (% (zeer) tevreden)	56	60	62	55
vertrouwen in politie (% (helemaal) eens)				
als nodig, doet politie uiterste best om te helpen	49	55	57	53
interactie politie en inwoners				
politie is benaderbaar	50	53	54	48
politie houdt rekening met wensen samenleving	32	>38	37	30
politie werkt goed samen met bewoners	30	29	31	27
politie informeert burgers	30	33	30	27
functioneren in buurt (% (helemaal) eens)				
politie neemt je serieus	50	50	49	47
politie reageert op problemen	40	46	50	43
politie doet haar best	41	44	50	43
politie heeft contact met buurtbewoners	21	24	26	23
politie bekeurt te weinig	30	27	25	23
politie pakt zaken efficiënt aan	19	23	25	19
beschikbaarheid in buurt (% (helemaal) eens)				
politie te weinig zichtbaar in de buurt	45	41	37	38
politie komt te weinig uit auto in de buurt	38	36	32	35
politie is te weinig aanspreekbaar	32	28	28	31
politie heeft te weinig tijd voor zaken	27	21	21	24
politie komt niet snel als je ze roept	13	14	11	14
schaalscores				
vertrouwen in politie	6,1	6,4	6,5	6,4
interactie politie en burgers	5,3	5,5	5,4	5,2
beschikbaarheid politie in buurt	4,8	4,9	5,2	4,8
Bron: Veiligheidsmonitor 2015				
< significant lager dan in 2015; > significant hoger dan in 2015				

Bijlage

Achtergrondinformatie Veiligheidsmonitor

Landelijk waren er verschillende langlopende enquêteonderzoeken die de veiligheidsbeleving van burgers in kaart brachten, die in 2005 zijn samengevoegd in één landelijk onderzoek: de Veiligheidsmonitor Rijk (VMR). Met deze monitor werden buurtproblemen, onveiligheidsgevoelens, slachtofferschap, aangifte- en meldingsbereidheid, (tevredenheid over) contact met politie, (tevredenheid over beschikbaarheid van) politie in de buurt en preventiemaatregelen gemeten. Hiervoor werden landelijk zo'n 30.000 inwoners bevroegd en daarmee konden tot op politieregionniveau uitspraken worden gedaan.

In 2008 is de monitor verder ontwikkeld tot een instrument dat ook op lager niveau uitgevoerd kan worden, de Integrale Veiligheidsmonitor (IVM). Op deze manier kon zowel landelijk, als op G4 niveau en regionaal vergeleken worden. In 2012 is het onderzoeksdesign en de vragenlijst van de IVM grondig herzien en is de naam veranderd in Veiligheidsmonitor. De Veiligheidsmonitor is voor het eerst in het najaar van 2012 uitgevoerd.

Opdrachtgevers voor de monitor zijn het ministerie van Veiligheid en Justitie en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De opdrachtgevers hebben de Raad voor de Veiligheidsmonitor ingesteld, die in algemene zin toezicht uitoefent op de uitvoering van de Veiligheidsmonitor. In de Raad zijn behalve vertegenwoordigers van de opdrachtgevers de G4, G32, Politie, WODC, VNG en Platform31 opgenomen. De in 2012 doorgevoerde verbeteringen in onderzoeksdesign en vragenlijst zijn doorgevoerd in opdracht van de Raad.

Door de methodebreuk zijn de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2012 vrijwel niet vergelijkbaar met de uitkomsten van de eerdere Integrale Veiligheidsmonitor zoals uitgevoerd in de periode 2008 t/m 2011. De uitkomsten van 2015 kunnen worden vergeleken met die van 2012, 2013 en 2014.

Veiligheidsmonitor en Inwonersenquête in Utrecht

Informatie over de leefbaarheid en veiligheid in de stad halen we in Utrecht al geruime tijd uit onze eigen jaarlijkse Inwonersenquête. De komst van de Veiligheidsmonitor heeft hierin geen verandering gebracht. Idealiter zouden we enquêtes met dezelfde vragen samenvoegen. Na enige verkenning beek dat in dit geval kostbaar en inefficiënt. Daarbij genomen de trendbreuk die bij overstappen plaatsvindt, is besloten dat we in Utrecht de Veiligheidsmonitor niet lager dan op stedelijk niveau uitvoeren. Voor het gemeentelijk veiligheidsbeleid en de gebiedsaanpakken blijven we informatie verzamelen via de Inwonersenquête, die beter is ingericht om betrouwbare informatie op lager gebiedsniveau te genereren en meer thema's bevroegt dan de Veiligheidsmonitor doet. De Veiligheidsmonitor gebruiken we vooral om de benchmark te maken tussen Utrecht en andere grote gemeenten en landelijke cijfers. Door de verschillen in dataverzameling en bewerkingen zijn de uitkomsten uit de Inwonersenquête en de Veiligheidsmonitor niet goed vergelijkbaar.

Betrouwbaarheidsintervallen

Bij steekproefonderzoek zoals de Veiligheidsmonitor kan het gebeuren dat de berekende vergelijkingen of ontwikkelingen door toevalsfactoren niet volledig overeenstemmen met de werkelijkheid. Bij elk getoond percentage, rapportcijfer of schaalscore hoort een betrouwbaarheidsinterval, een marge rond de gemeten uitkomst. Die marge hangt, behalve met het gekozen betrouwbaarheidsniveau (95%) en het onderzoeksdesign, vooral samen met de spreiding in de antwoorden en met het aantal respondenten (aantal personen dat aan de enquête heeft deelgenomen).

Het gekozen betrouwbaarheidsniveau betekent dat er 95% kans is dat de werkelijke waarde binnen de betrouwbaarheidsmarges rond de gevonden waarde ligt.